

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA FACADE, DES TOITURES, DE LA TOUR, DU HALL D'ENTREE, DE L'ESCALIER MONUMENTAL (EN CE COMPRIS SES VITRAUX), DE LA TOTALITE DE LA SALLE DU CONSEIL, DE LA SALLE DU COLLEGE ET DU CABINET DU BOURGMESTRE (EN CE COMPRIS LE MOBILIER ET LA DECORATION FIXE PAR DESTINATION DES TROIS DERNIERES PIECES SUSMENTIONNEES) DE LA MAISON COMMUNALE D'ANDERLECHT SISE PLACE DU CONSEIL, 1 ET DE LA FACADE ET DES TOITURES DE LA MAISON COMMUNALE SISE RUE VAN LINT 6-8 A ANDERLECHT.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, notamment l'article 4;

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 18 et 23;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Après en avoir délibéré,

A R R E T E :

Article 1er. - Le présent arrêté règle une matière visée aux articles 3 et 39 de la Constitution.

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVEL, DE BEDAKINGEN, DE TOREN, DE INKOMHAL, DE MONUMENTALE TRAP (MET INBEGRIIP VAN HAAR GEBRANDSCHILDERDE GLAS-IN-LOODRAMEN), DE TOTALITEIT VAN DE RAADZAAL, VAN DE COLLEGEZAAL EN VAN HET KABINET VAN DE BURGEMEESTER (MET INBEGRIIP VAN HET MEUBILAIR EN DE DECORATIE VAST BIJ BESTEMMING VAN DE DRIE ZALEN HIERBOVEN GENOEMD) VAN HET GEMEENTEHUIS VAN ANDERLECHT GELEGEN RAADSPLEIN 1 EN DE GEVEL EN DE BEDAKINGEN VAN HET GEMEENTEHUIS GELEGEN VAN LINTSTRAAT 6-8 TE ANDERLECHT.

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid artikel 4;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 18 en 23;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Na beraadslaging,

B E S L U I T :

Artikel 1. - Door dit besluit wordt een materie geregeld bedoeld bij de artikels 3 en 39 van de Grondwet.

Article 2. - Conformément aux dispositions de l'article 18 §1er de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous autorisons l'ouverture de la procédure de classement comme monument, en raison de sa valeur artistique et historique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, de la façade, des toitures, de la tour, du hall d'entrée, de l'escalier monumental (en ce compris ses vitraux), de la totalité de la Salle du Conseil, de la Salle du Collège et du Cabinet du Bourgmestre (en ce compris le mobilier et la décoration fixe par destination des trois dernières pièces susmentionnées) de la Maison Communale d'Anderlecht sise place du Conseil, 1 et de la façade et des toitures de la Maison Communale sise rue van Lint 6-8 à Anderlecht, connue au cadastre d'Anderlecht, 5ème division, section B, 1ère feuille, parcelle n° 257 N2.

Article 3. - La zone de protection relative au monument décrit ci-dessus comprend les voiries, parties de voiries, ainsi que l'ensemble des parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan joint au présent arrêté.

Bruxelles, le 22/9/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

Artikel 2. - Overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed wordt de toelating verleend tot opening van de procedure tot bescherming als monument, omwille van haar artistieke en historische waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van de gevel, de bedakingen, de toren, de inkomhal, de monumentale trap (met inbegrip van haar gebrandschilderde glas-in-loodramen), de totaliteit van de Raadzaal, van de Collegezaal en van het Kabinet van de Burgemeester (met inbegrip van het meubilair en de decoratie vast bij bestemming van de drie zalen hierboven genoemd) van het Gemeentehuis van Anderlecht gelegen Raadsplein 1 en de gevel en de bedakingen van het Gemeentehuis gelegen van Lintstraat 6-8 te Anderlecht, bekend ten kadaster te Anderlecht, 5de afdeling, sectie B, 1ste blad, perceel nr 257 N2.

Artikel 3. - De vrijwaringszone met betrekking tot het hierboven vermelde monument betreft de wegenis, gedeelten van de wegenissen evenals het geheel van de percelen opgenomen in de perimeter, afgebakend op het plan in bijlage van dit besluit.

Brussel, 22/9/94.

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA FACADE, DES TOITURES, DE LA TOUR, DU HALL D'ENTREE, DE L'ESCALIER MONUMENTAL (EN CE COMPRIS SES VITRAUX), DE LA TOTALITE DE LA SALLE DU CONSEIL, DE LA SALLE DU COLLEGE ET DU CABINET DU BOURGMESTRE (EN CE COMPRIS LE MOBILIER ET LA DECORATION FIXE PAR DESTINATION DES TROIS DERNIERES PIECES SUSMENTIONNEES) DE LA MAISON COMMUNALE D'ANDERLECHT SISE PLACE DU CONSEIL, 1 ET DE LA FACADE ET DES TOITURES DE LA MAISON COMMUNALE SISE RUE VAN LINT 6-8 A ANDERLECHT.

**DESCRIPTION SOMMAIRE ET
JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON
L'ARTICLE 2, §1er DE L'ORDONNANCE
DU 4 MARS 1993**

Vu pour être annexé à l'arrêté du
22/9/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre du Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de
l'Environnement, de la Conservation de la Nature
et de la Politique de l'Eau.

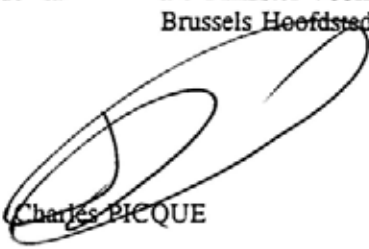
**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVEL, DE BEDAKINGEN, DE TOREN, DE INKOMHAL, DE MONUMENTALE TRAP (MET INBEGRIIP VAN HAAR GEBRANDSCHILDERDE GLAS-IN-LOODRAMEN), DE TOTALITEIT VAN DE RAADZAAL, VAN DE COLLEGEZAAL EN VAN HET KABINET VAN DE BURGEMEESTER (MET INBEGRIIP VAN HET MEUBILAIR EN DE DECORATIE VAST BIJ BESTEMMING VAN DE DRIE ZALEN HIERBOVEN GENOEMD) VAN HET GEMEENTEHUIS VAN ANDERLECHT GELEGEN RAADSPLEIN 1 EN DE GEVEL EN DE BEDAKINGEN VAN HET GEMEENTEHUIS GELEGEN VAN LINTSTRAAT 6-8 TE ANDERLECHT.

**BEKNOPTE BESCHRIJVING EN
MOTIVERING VAN HET BELANG
VOLGENS ARTIKEL 2, 1ste § VAN DE
ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.**

Gezien om bij het besluit van 22/9/94.
gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICQUE

De Minister van de Regering van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud
en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Monument

Commune: ANDERLECHT

Dénomination particulière: Maison communale

Adresse: place du Conseil, 1/rue Van Lint, 6-8

Références cadastrales: Anderlecht, 5ème division, section B, 1ère feuille, parcelle 257 N2

DESCRIPTION SOMMAIRE

C'est vers le milieu des années 1870 qu'il fut demandé à l'architecte Jules-Jacques Van Yssendyck de tracer les plans de la nouvelle maison communale d'Anderlecht, située dans le quartier de Cureghem. Cette nouvelle Maison communale, de style néo-Renaissance flamande, fut inaugurée le 3 août 1879.

La maison communale comporte deux parties: le bâtiment principal rectangulaire et la tour saillante. Sur le haut soubassement de pierre bleue à bossages repose une maçonnerie variée de pierre blanche d'Euville ainsi que de briques rouges et noires. Il en résulte une combinaison polychrome. Le bâtiment comporte deux niveaux et un entresol. On distingue cinq travées, dont la travée de la tour centrale est en saillie. Deux escaliers latéraux mènent au portail d'entrée arrondi. Les deux étages possèdent une loggia ornée d'un balcon prestigieux servant de tribune d'honneur. Juste au-dessus se trouvent un entablement et le blason de la commune. Les travées de fenêtres sont richement décorées et couronnées de frontons. Ces derniers comportent des motifs évoquant les diverses fonctions de la maison communale. Les garde-corps portent les noms des hameaux Biestebroek, Cureghem, Neerpede et Veeweyde.

Au-dessus de l'horloge et autour du clocher se trouve une balustrade de pierre blanche. La tour est couronnée d'un toit en pavillon cintré et d'une lanterne. Les vitraux peints portent notamment les noms des différents hameaux, de même que les noms des personnes ayant contribué à la construction de cet édifice.

Intérieur

La décoration de la salle du Conseil a été exécutée par l'artiste Charles Albert.

Cette salle ainsi que la salle du Collège et le cabinet du Bourgmestre sont entièrement réalisés en bois, tant le plafond que, les lambris et le mobilier.

Aux murs sont accrochés les drapeaux des anciens hameaux d'Anderlecht (salle du Conseil). Les vitraux des trois salles sont peints. Sur les vitraux la salle du Conseil sont représentés leurs donateurs ainsi que les figures symboliques de certaines vertus et/ou qualités.

On trouve également deux peintures, qui, chacune, a pour sujet l'ancien caractère agricole de la commune d'Anderlecht. La salle du Collège est décorée d'une remarquable cheminée, dont le manteau est gravé de la devise :

"Slaet de hant,
Daar het niet en brant."

La maison communale s'est rapidement avérée trop petite, aussi l'arsenal des sapeurs-pompiers de la rue Van Lint fut-il aménagé en centre administratif. Le rez-de-chaussée comporte les guichets et l'étage supérieur, les bureaux. Les bâtiments de la rue Van Lint ont été conçus par Van Ysendyck selon le même style et la même ordonnance que celui de la place du Conseil.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1°, de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier.

Van Ysendyck suit les cours de Tilman-François Suys et de Viollet-le-Duc; tout comme Beyaert et Janlet, il trouve son inspiration dans l'architecture du XVIe siècle. Il conçoit non seulement la maison communale d'Anderlecht, mais aussi celles de Schaerbeek et de Jette. C'est pourtant sur la restauration de l'église du Sablon que Van Ysendyck forgea sa renommée. Cette maison communale de style néo-Renaissance flamande conçue par Van Ysendyck est un bâtiment imposant et prestigieux. Elle convient parfaitement aux diverses fonctions d'une maison communale et dégage en même temps une impression d'importance. Le caractère solennel et prestigieux se traduit également à l'intérieur, comme par exemple dans l'escalier monumental de la salle des pas perdus et dans ses vitraux peints commémorant l'inauguration de la nouvelle maison communale. Ces vitraux se développent sur toute la hauteur du bâtiment. Les noms des personnes ayant collaboré à la construction y sont inscrits. En outre il y a la salle du Conseil, la salle du Collège et le cabinet du Bourgmestre, dont les boiseries et les vitraux méritent une attention particulière. Van Ysendyck créa des jeux de couleur entre les matériaux : pierre bleue, briques et pierre blanche sont associées pour créer sur la façade un jeu polychrome passionnant. Tout aussi importante est la contribution de Van Ysendyck à l'architecture des maisons communales. Il parvient toujours à donner à chaque maison communale un caractère prestigieux et solennel. La maison communale d'Anderlecht jouit d'une position décisive: elle domine pour ainsi dire la place du Conseil.

VOORSTEL TOT BESCHERMING

Monument

Gemeente : ANDERLECHT

Naam : Gemeentehuis

Adres : Raadsplein 1 /Van Lintstraat 6-8

Kadastrale gegevens : Anderlecht, 5de afdeling, sectie B, 1ste blad, 257 N2

BEKNOPTE BESCHRIJVING

Rond het midden van 1870 werd architect Jules-Jacques Van Ysendyck aangesproken om het nieuwe gemeentehuis van Anderlecht, gelegen in de Kuregem-wijk, te ontwerpen. Het nieuwe gemeentehuis in neo-Vlaamse-renaissance-stijl werd op 3 augustus 1879 ingehuldigd. Het gemeentehuis bestaat uit twee delen, met name het rechthoekige hoofdgebouw en de vooruitspringende toren. Op de hoge onderbouw in blauwe steen met bossages, rust een gevarieerd metselwerk van witte steen uit Euville en rode en zwarte baksteen. Het resultaat van het gebruik van verschillende materialen is een kleurige combinatie. Het gebouw bestaat uit twee bouwlagen en een kelderverdieping die gedeeltelijk tot boven het straatniveau komt. Men onderscheidt vijf traveeën, waarvan het centrale torentravee in risaliet. Twee zijdelingse trappen leiden naar het ronde ingangsportaal. Op de twee verdieping een loggia met prestigieus balkon dat dienst doet als eretribune. Hierboven een entablement en het wapenschild van de gemeente. De venstertraveeën zijn rijk versierd en worden bekroond door frontons. Deze bevatten motieven die verwijzen naar de verschillende functies van het gemeentehuis. De borstweringen dragen de namen van de gehuchten : Biestebroeck, Kuregem, Neerpede en Veeweyde.

Boven het uurwerk en rond de klokketoren is er een balustrade in witte steen. De toren wordt bekroond door een gebogen tentdak en een lantaarn. De gebrandschilderde glas-in-loodramen dragen onder andere de namen van de verschillende gehuchten, alsook de namen van de bouwmedewerkers.

Interieur

De versiering van de Raadzaal werd door kunstenaar Charles Albert uitgevoerd.

Deze zaal, evenals de Collegezaal en het Kabinet van de burgemeester zijn volledig uitgewerkt in hout, zowel het plafond, de lambrizeringen en het meubilair. Het vaandel van de vroegere gehuchten van Anderlecht (Raadzaal) is aan de muren gehecht.

De glas-in-loodramen in de drie zalen zijn gebrandschilderd. Deze in de raadzaal hebben als symboliek bepaalde deugden en/of kwaliteiten, evenals afbeeldingen van hun schenkers.

Er zijn ook twee grote schilderijen, die beide het (vroegere) agrarisch karakter van de gemeente Anderlecht als onderwerp hebben.

De Collegezaal wordt versierd met een opmerkelijke schoorsteen, met op de mantel ervan een leuze gegraveerd :

"Slaet de hant,

Daar het niet en brant."

Aangezien het gemeentehuis al gauw te klein bleek, werd het brandweerarsenaal in de Van Lintstraat als administratief centrum ingericht, met op het gelijkvloers de lokettenzaal en daarboven de kantoren. De gebouwen in de Van Lintstraat zijn in eenzelfde stijl en ordonnantie door Van Ysendyck geconcipieerd.

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed :

Artistiek en esthetisch belang : Van Ysendyck volgde les bij Tilman-François Suys en Viollet-le-Duc en zocht net als Beyaert en Janlet zijn inspiratie in de 16de eeuw. Na het gemeentehuis van Anderlecht ontwierp hij ook dat van Schaarbeek en van Jette. Toch werd Van Ysendyck vooral beroemd door zijn restauratie van de Zavelkerk.

Dit gemeentehuis in neo-Vlaamse-renaissance-stijl, ontworpen door Van Ysendyck, is een statig en prestigieus bouwwerk. Het beantwoordt volledig aan de verschillende functies van een gemeentehuis en ademt tegelijkertijd een sfeer van belangrijkheid uit. Van Ysendyck speelde met de kleuren van de materialen : arduin, baksteen en witte natuursteen, samengesteld tot een boeiend polychroom gevelspel. Het plechtig en prestigieus karakter vertaalt zich eveneens in het interieur, zoals bijvoorbeeld in de inkomhal met monumentale trap en 'gevelhoog' gebrandschilderd glas-in-loodraam ter herdenking van de inhuldiging van het nieuwe gemeentehuis. De namen van de verschillende gehuchten van de gemeente, alsook namen van medewerkers aan de bouw zijn er in opgenomen. Verder zijn er de Raadzaal, de Collegezaal en het Kabinet van de burgemeester, waarvan het houtwerk en de glas-in-loodramen bijzondere aandacht verdienen.

Belangrijk is ook de bijdrage van Van Ysendyck aan de gemeentehuisarchitectuur. Hij slaagt er telkens in om het gemeentehuis een plechtig en prestigieus karakter te geven.

Het gemeentehuis van Anderlecht heeft een beeldbepalende ligging, zij domineert als het ware heel het Raadsplein.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA FACADE, DES TOITURES, DE LA TOUR, DU HALL D'ENTREE, DE L'ESCALIER MONUMENTAL (EN CE COMPRIS SES VITRAUX), DE LA TOTALITE DE LA SALLE DU CONSEIL, DE LA SALLE DU COLLEGE ET DU CABINET DU BOURGMESTRE (EN CE COMPRIS LE MOBILIER ET LA DECORATION FIXE PAR DESTINATION DES TROIS DERNIERES PIECES SUSMENTIONNEES) DE LA MAISON COMMUNALE D'ANDERLECHT SISE PLACE DU CONSEIL, 1 ET DE LA FACADE ET DES TOITURES DE LA MAISON COMMUNALE SISE RUE VAN LINT 6-8 A ANDERLECHT.

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

Vu pour être annexé à l'arrêté du
22/9/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVEL, DE BEDAKINGEN, DE TOREN, DE INKOMHAL, DE MONUMENTALE TRAP (MET INBEGRIIP VAN HAAR GEBRANDSCHILDERDE GLAS-IN-LOODRAMEN), DE TOTALITEIT VAN DE RAADZAAL, VAN DE COLLEGEZAAL EN VAN HET KABINET VAN DE BURGEMEESTER (MET INBEGRIIP VAN HET MEUBILAIRE EN DE DECORATIE VAST BIJ BESTEMMING VAN DE DRIE ZALEN HIERBOVEN GENOEMD) VAN HET GEMEENTEHUIS VAN ANDERLECHT GELEGEN RAADSPLEIN 1 EN DE GEVEL EN DE BEDAKINGEN VAN HET GEMEENTEHUIS GELEGEN VAN LINTSTRAAT 6-8 TE ANDERLECHT.

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

Gezien om bij het besluit van 22/9/94
gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Regering
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICQUE

De Minister van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

